

Verksamhetsberättelse för 2015

(styrelsens förslag till årsmötet)

Medlemsantal

Antalet medlemmar per den 31 december uppgick till 369. Föreningen har fem hedersledamöter, Henrik Johansson, Per Lassen, Göran Mattiasson, Britt Snogerup och Bengt Örneberg.

Föreningsmöten

Föreningen har under året haft 8 inomhusmöten med mellan 22 och 50 deltagare:

- 24 januari berättade David Dunér, professor i idé- och lärdomshistoria vid Lunds universitet, om Bengt Lidforss som fältbotaniker, björnbärsforskare, naturlyriker och miljökampe.
- 20 februari berättade Anick Lang från Holland om sina undersökningar av mossläktet *Dicranum*, "Species identification and species delimitation approaches within the moss genus *Dicranum*".
- 27 mars, efter årsmötet berättade Stefan Andersson om sina studier av herbariematerial som redskap i fenologiforskningen.
- 8 maj visade Åke Svensson bilder och berättade om Grönlands flora.
- 18 september berättade Åke Svensson och visade bilder från en föreningsresa i juni 2014 till Åland.
- 23 oktober berättade Frida Rosengren om dvärg-hannar och deras förekomst hos kalklockmossa och andra mossor.
- 20 november berättade Petra Korall från Systematisk Biologi i Uppsala om trädorbunkar och andra orbunkar från hela världen.
- 20 december hölls julfest enligt sedvanligt manér. Efter glöggen berättade Nils Cronberg och Johan Rydlöv om sina studier av mossor - vad händer med vegetationen i fjällens snölegor när klimatet värms upp?

Efter föredraget var det middag med varmrökt lax på traditionellt vis å la Per Lassen

Exkursioner mm.

Föreningen har under året genomfört 13 endagsexkursioner samt en Floraväktarresa under en helg.

- 28 mars var det mossexkursion under ledning av

Carl-Axel Andersson där gruppen tillsammans inventerade Ruta 3D0h Tollarp som sträcker sig upp på Linderödsåsen.

- 26 april var det mossexkursion till Åbjär i Östra Sönnarslöv under ledning av Staffan Nilsson till en ravin där det finns flera spännande mossor.
- 11 maj var det Floravandring, under ledning av Kjell-Arne Olsson, längs den f.d. banvallen i Österslöv med bl.a. rikligt med sippor och hålnunneört.
- 25 maj anordnade Stefan Andersson Floristikekursion till Fågelsångsdalen och Sularpskäret där alla kunde studera både vanliga och ovanliga kärlväxter.
- 27 maj höll Kent O. Ljungberg i Floravandring på Tosteberga ängar med dess överdådiga försomarflora.
- 7 juni var det kärlväxttekursion till Holma ängar tillsammans med Torbjörn Tyler.
- 25 juni studerades floran på **Åhus trädesmarker** under ledning av Kjell-Arne Olsson.
- 8 juli besöktes de sandiga, magra markerna i Fri-sebodareservatet under ledning av Kent O. Ljungberg.
- 23 juli var det Floravandring på de vackra och artrika havsstrandängarna vid Edenryd tillsammans med Kjell-Arne Olsson.
- 5 augusti undersöktes strandfloran vid Immeln i närheten av Mjönäs badplats under ledning av Kjell-Arne Olsson.
- 15–16 augusti var det Floraväktarekursion till centrala delar av Småland under ledning av Margareta Edqvist. Flera floraväktarlokaliter besöktes och många rödlistade arter inventerades exempelvis finnögkontröst *Euphrasia officinalis* ssp. *officinalis* och sen fältgentiana *Gentianella campestris* var. *campestris*.
- 6 september guidade Richard Åkesson på strandängar, dyga respektive sandiga stränder runt Höganäs.
- 19 september hölls mossexkursion tillsammans med Carl-Axel Andersson i ruta 3D0h Tollarp vilken sträcker sig upp på Linderödsåsen.

Bild 1. Botanik på Holma ängar. Foto: Linda Birkedal.

– 25 oktober letades det färgglada vaxingar, underliga klubbsvampar och flera andra intressanta ängsvampar på Holma ängar tillsammans med Sigvard Svensson.

Projekt Millora

Projekt Millora (Miljö- och floraövervakning i Skåne) fortsatte på sitt åttonde år. Under året har projektledningen haft 1 protokollfört sammanträde den 9 april. Kompletteringar har utförts av ett fåtal personer i ett tiotal rutor för att avsluta fältarbetet. Den nya databasen blev slutgiltigt färdig för användning i april. Lars Fröberg har jobbat med att få in alla inventeringsuppgifter och beläggskontroller fram till årsskiftet. Vid årsskiftet fanns ca 83 000 fynd registrerade i databasen.

Skånes mossor

Projektledningsgruppen har under året haft två protokollförda sammanträden. Vid årsskiftet var 216 (av 525) rutor bokade av inventerare och 78 900 fynd inmatade i vår mossdatabas.

Vid tre tillfällen har inventerare samlats för att granska belägg som kommit in under inventeringen.

– 21 februari granskades belägg av *Dicranum* som kommit in under projekt Skånes Mossor under ledning av Anick Lang.

– 17–19 april genomfördes tredagars inventeringsläger inom projekt Skånes Mossor i trakten av Stenshuvud

– 7 oktober hölls inventeringsläger i nordöstra Skåne och flera rutor på Ryssberget och i gränstrakterna mot Blekinge inventerades.

– 18 oktober firades för första gången någonsin mossornas dag i mossparadiset Skärallid på Söderåsen.

– 7 november granskades, under ledning av Nils Cronberg, de belägg av släktet *Sphagnum* som kommit in under projekt Skånes Mossor.

– 28 november granskades, under ledning av Torbjörn Tyler, de belägg av familjen *Mniaceae* som kommit in under projekt Skånes Mossor.

Konferens Biologisk Mångfald

Helgen den 14–15 november anordnade föreningen för tredje gången Konferens om Biologisk Mångfald i Skåne i samarbete med Naturskyddsföreningen Skåne, Skånes Ornitologiska Förening, Entomolo-

Bild 2. Eva Waldemarson letar mossor i ett grustag utanför Nåsrum under höstens inventeringsläger.
Foto: Linda Birkedal.

giska Sällskapet i Lund, Puggehatten, Studieförbundet och Länsstyrelsen i Skåne. Konferensen hade cirka 125 deltagare. Ämnen som togs upp var Fauna- och Floraväxteri, Skånska sötvatten och Skog- och trädmiljöer. Åke Svensson föreläste om det skånska floraväxteriet. Under konferensen delades även den biologiska mångfaldens pris ut, till naturfilmaren Mikael Kristersson.

Falsterbo Birdshow

På Falsterbo Birdshow den 4–6 september fanns föreningen på plats med bokbord. Flera floravandringar anordnades.

Vilda Blommornas dag

Den 14 juni arrangerades De vilda blommornas dag för trettonde gången i Sverige. Detta är ett samordiskt evenemang initierat av Svenska Botaniska Föreningen, där lokala botaniska föreningar över hela landet anordnar blomstervandringar.

Utbildningsinsatser

I samarbete med Studieförbundet MittSkåne har föreningen drivit två längre studiecirklar för mossinventerare under ledning av Torbjörn Tyler med totalt ca 15 deltagare, samt en studiecirkel om mossor

för nybörjare under ledning av Staffan Nilsson med 6 deltagare.

Floravårdsarbete

Genom floraväxterverksamheten bevakas hotade arter i Sverige genom ett samarbete mellan SBF och ArtDatabanken. I Skåne finns 250 rödlistade arter och de finns på ca 6 000 lokaler. Därför är det nödvändigt att prioritera arbetet och göra rejäla genomgångar av ett mindre antal arter varje år.

På Floraväxtermötet den 28 februari samlades 49 aktiva floraväxtare i Skåne på Ekologihuset i Lund för att diskutera den framtida verksamheten under ledning av Charlotte Wigermo, Åke Svensson och Göran Mattiasson. Under dagen medverkade Margareta Edqvist, Sebastian Sundberg som förhandsvisade Rödlistan 2015 samt Gabrielle Rosquist, Länsstyrelsen, som berättade om aktuella och pågående arbete på Länsstyrelsen, bland annat Sand Life- och Bush Live-projekten.

De flesta CR-arter (akut hotade) enligt Artdatabankens rödlista är inventerade under året.

Dessutom har under året följande arter totalinventerats: dansk iris *Iris spuria*, ekorrsvingel *Vulpia bromoides*, stor sandlilja *Anthericum liliago*, åkerfibbla *Hypochoeris glabra*, backsilja *Peucedanum*

oreoselinum, sanddådra *Camelina microcarpa*, kråkrassing *Lepidium coronopus*, gatmålla *Che-nopodium murale*, trubbstarr *Carex obtusata*, klippnejlika *Petrorhagia saxifraga*, buskvicker *Vicia dumetorum*, skugglosta *Bromopsis ramosa*, brinklosta *Bromus commutatus*, strandsötväppling *Melilotus dentatus*, kranssalvia *Salvia verticillata*, vattenstånd *Jacobaea aquatica* och ölandskungsljus *Verbascum densiflorum*.

Arter som vi påbörjat inventering av under 2015 och som ska slutinventeras 2016 är slättergubbe *Arnica montana*, slätterfibbla *Hypochoeris maculata*, loppstarr *Carex pulicaris*, borstsäv *Isolepis setacea*, dikesskräppa *Rumex conglomeratus* och vit kattost *Malva pusilla*.

Föreningen samarbetar med Länsstyrelsen Skåne och Fredriksdals museer och trädgårdar i ett projekt för att bevara Skånes hotade åkerogräs. I år såddes åkermadd *Sherardia arvensis* och åkerranunkel *Ranunculus arvensis* ut på en åker vid Rinnebackes gård utanför Lund, baserat på frömateriale som föreningen varit med om att samla in och uppföröka.

Naturvård

Föreningen har yttrat sig i ett flertal ärenden under året:

- Remissvar avseende förslag till miljömål för Kristianstads kommun 2015–2019
- Remissvar avseende nytt naturvårdsprogram för Kristianstads kommun
- Yttrande angående förslag till bildande av naturreservatet Maglehems Ora i Simrishamns kommun
- Remissvar angående bildandet av naturreservatet Lillehem i Kristianstads kommun
- Yttrande angående bildandet av naturreservatet Brinkahagen-Möllerödsnäs i Kristianstads kommun
- Remissyttrande avseende förslag till bildande av naturreservatet Fyledalen i Sjöbo, Tomelilla och Ystads kommuner
- Yttrande avseende skötselplan för det planerade naturreservatet Hallaröd i Höörs kommun
- Remissvar angående förslag till bildandet av naturreservatet Hörödsåsen i Kristianstads kommun
- Remissvar avseende förslag till utvidgning av Ubbalts naturreservat i Hässleholms kommun
- Yttrande avseende förslag till bildandet av naturreservatet Flötö i Kristianstads kommun

- Remissvar avseende förslag till bildande av naturreservatet Svaneholm, Norrskog i Skurups kommun
- Remissvar avseende förslag till bildande av naturreservatet Svaneholm, Wassen i Skurups kommun
- Remissvar avseende förslag till bildande av naturreservatet Lur i Hässleholms kommun
- Yttrande angående Samråd enligt miljöbalken om Natura 2000-området Rinkaby skjutfält
- Remissvar avseende förslag till bildande av naturreservatet Vyssle- och Västermyr i Osby kommun
- Remissutlåtande avseende förslag till bildande av naturreservatet Östra Fulltofta i Hörby kommun
- Remissutlåtande avseende förslag till bildande av naturreservatet Hunnabacken i Hörby kommun

Botaniska Notiser

Utgivningen av den 148:e årgången av Botaniska Notiser omfattade fyra nummer med Kjell-Arne Olsson som redaktör. Förutom föreningsinformation märks floraväktarartiklar om skogssvingel *Festuca altissima*, sandlusern *Medicago minima*, sandvedel *Astragalus arenarius*, korndådra *Neslia paniculata*, sommarklynne *Valerianella dentata*, ängssilja *Silaum silaus*, krypfloka *Helosciadium in-undatum*, huvudtåg *Juncus capitatus*, klotgräs *Pilularia globulifera* och ryl *Chimaphila umbellata*. Här redovisas nuvarande och tidigare förekomster samt trender och vidtagna och planerade åtgärder. Vidare märks artiklar som *Varför minskar backsippa i Skåne*, *Endemism på Teneriffa*, *Vegetationsförändringar på Lilla Smörstack* och *Mossfloran i Stenshuvuds nationalpark*.

Förutom till medlemmarna sändes tidskriften till ett 40-tal föreningar och institutioner.

Årets kärlväxtfynd

Årets växtfynd är dysäv *Eleocharis multicaulis*, som hittats på Skanörs ljung. Tidigare endast funnen i norra Skåne.

Årets mossfynd

Årets mossfynd måste anses vara den luftföroreningskänsliga mångfruktsmossan *Cryphaea heteromalla*, vilken upptäcktes av Alain Vanderpoorten i trakten av Munkarp, Höör. Detta var första fyndet i

Skåne och har uppmärksamats i både Vilda Växter och Myrinia. Mångfruktsmossan är rödlistad som akut hotad (CR).

Ytterligare en intressant art var klomossa *Dichelyma falcata*, vilken hittades på två lokaler i Holjeån under föreningens inventeringsläger i oktober. Arten är inte ovanlig uppåt i landet, men har inte påträffats i Skåne sedan 1921.

Facebook

Föreningens Facebook-sida – Skånes blommor – hade vid årsskiftet 528 medlemmar.

Stipendier

Föreningen delade under året ut stipendier ur Jubileumsfonden, Svante Murbecks fond och Henning Weimarcks fond till ett sammanlagt värde av 86 000 kr. Stipendiater blev följande:

Eva Waldemarson – Projekt: Långsiktig succession på Laitaure-deltat i Lappland

Hanna Nomoto – Projekt: Jämförande studier av pollenfenologi i Japan och Sverige

Torbjörn Tyler – Projekt: Preliminär flora över Sveriges hökfibblor

Sofie Olofsson – Projekt: Exkursion till Australien (inom ramen för bokprojekt om tropiska virkesträd)

Charlotte Wigermo – Projekt: Inventering av sanddådra i Skåne

Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret bestått av: ordförande Åke Svensson, vice ordförande Linda Birkedal, kassör Göran Ljung, sekreterare Charlotte Wigermo, vice sekreterare Staffan Nilsson, programsekreterare Linda Birkedal och Eva Waldemarson, övriga ledamöter Stefan Andersson, Joel Levin, Monika Osterkamp Madsen och Susanna Riebe.

Styrelsen har under året haft 12 protokollförda sammanträden.

Revisorer och valberedning

Revisorer har under året varit Nils Cronberg och Emil Åsegård samt revisorsuppleant Gösta Regnell. Valberedningen har bestått av Lotta Persmark och Helena Persson.

Funktionärer och personer med konsultuppdrag

Föreningen har inte haft någon anställd för första gången på flera år. Däremot har Föreningen haft två personer som utfört konsultuppdrag.

Följande personer har under året varit funktionärer: sexmästare Per Lassen, redaktör och distributör Kjell-Arne Olsson, medlemsregistrator Charlotte Wigermo, arkivarie Patrik Frödén, hemsidesansvarig Susanna Riebe, teknisk redaktör Gerhard Kristensson.

Arbetsgrupper underställda styrelsen har under året varit:

– Ekonomiarbetsgrupp: Åke Svensson (sammankallande), Göran Ljung och Alf Porenus.

– Stipendiekommitté: Stefan Andersson (sammankallande), Lars Fröberg och Joel Levin.

– Ledningsgrupp för Floraväktarverksamheten i Skåne: Charlotte Wigermo (sammankallande), Åke Svensson och Göran Mattiasson.

– Ledningsgrupp för projekt Skånes Mossor: Torbjörn Tyler (sammankallande), Nils Cronberg, Gerhard Kristensson, Staffan Nilsson, Kjell-Arne Olsson, Frida Rosengren och Johan Rydlöv

– Ledningsgrupp för projekt Millora: Lars Fröberg (sammankallande), Stefan Andersson, Kjell-Arne Olsson, Åke Svensson och Torbjörn Tyler.

– Artportalen och Projekt Svensk Växtatlas: Stefan Andersson och Charlotte Wigermo. Stefan Andersson representerar föreningen i ledningsgruppen för Svenska Botaniska Föreningens projekt Svensk Växtatlas.

– Arbetsgrupp med uppdrag att bevaka Kungsmarkens framtid genom kontakt med Länsstyrelsen: Linda Birkedal (sammankallande), Stefan Andersson och Joel Levin.

– Arbetsgrupp med uppdrag att inventera och följa växternas utveckling på Pepparholm: Staffan Nilsson (sammankallande), Gerhard Kristensson, Susanna Riebe, Leif Runesson och Bengt Örneberg.

– Föreningens kontaktperson är Charlotte Wigermo

Lund 22 jan 2016

Styrelsen